Política | Germà Capdevila | Actualitzat el 30/12/2018 a les 20:00

Un brindis: aquest any, sí

«Ara que tornem a tenir presos polítics i exiliats, el record dels catalans que van morir lluny de la seva terra és més viu que mai»

Sembla mentida que en aquest segle XXI es produeixi el mateix fenomen que en el segle XX, el segle XIX i el segle XVIII: catalans empresonats o exiliats per les seves idees polítiques. La desfeta de 1939 va enviar milers de catalans a l'exili europeu i americà. El 31 de desembre era sempre el dia més dur de l'any.

Les famílies es reunien al voltant d'una taula i l'hora del brindis pel nou any que començava sempre anava acompanyat una formula concreta: "Aquest any, sí!". Durant els anys de la Segona Guerra Mundial es brindava per la victòria dels aliats, que alliberaria Europa de la xacra del feixisme.

Acabat el conflicte mundial, superat el desànim provocat per la traïció dels aliats a tants republicans que van lluitar-hi, pensant que l'avenç antifeixista no s'aturaria als Pirineus, les copes xocaven desitjant que la pressió i el boicot internacional provoquessin la caiguda de la dictadura de Franco i el restabliment de la República.

Finalment, l'única esperança era la mort biològica del dictador. Els fills i néts d'aquells exiliats es van acostumar a sentir aquell brindis any rere any. "Aquest any, sí". Havia esdevingut una fórmula mecànica que encara es manté en moltes famílies d'arrels catalanes, fins i tot sense saber-ne l'origen.

La majoria d'aquests exiliats van morir lluny de la seva pàtria, oblidats per una Transició que va assolir amb el feixisme uns pactes les conseqüències dels quals encara arrosseguem. Morts a les cunetes i vius a l'exili. Un preu massa alt que es va pagar sense gaires escarafalls.

L'exiliat que marxa contra la seva voluntat no abandona mai el desig de tornar a la seva terra. És un forat a l'ànima que res ni ningú no pot omplir. Enguany, segurament, un grapat de famílies catalanes a Bèlgica i a Suïssa tornen a fer servir aquella fórmula per brindar. I un altre grup de famílies catalanes brindarà per tal que els que són a la presó i no han pogut seure a taula en aquestes festes ni ho faltin l'any vinent. Aixecaran les copes i brindaran: "Aquest any, sí".